

Mirties Planeta: #4

Harry Harrison
Ant Skalandis

SUGRIŽIMAS Į MIRTIES PLANETĄ

Knygute.lt

**Harry Harrison,
Ant Skalandis**

**SUGRIŽIMAS Į
MIRTIES PLANETĄ**
Mirties planeta #4.1

Mokslinis-fantastinis
romanas

Iš nežinomų galaktikų atskrieja
paslaptingas asteroidas,
spinduliuojantis neįveikiamą baimę
ir keliantis grėsmę visiems
gyvenamiems pasauliams.
Iš jo gelmių sklinda signalas, skirtas
Jasonui dinAltui.
Ar sugebės didysis lošėjas
pergudrauti nemirtingą asteroido
šeimininką?..

Vertėja: KRISTINA ŽEMAITYTĖ

Harry Harrison,
Ant Skalandis
DEATHWORLD #4.1
SUGRĮŽIMAS Į
MIRTIES PLANETĄ

Kaunas, Eridanas, 1998
Copyright © by Harry Harrison, 1998
Cover art copyright © by Chris Foss, 1990
Vertimas į lietuvių kalbą:
© leidykla "Eridanas", 1998
© leidykla Knygute.lt, 2020

1

Dispečerinės tylą perplėšė šlykščiai skardus išorinio ryšio signalas. Garsas priminė priešmirtini pašauto, bet vis dar atakuojančio dygliasparnio klyksmą, ir visi pyriečiai automatiškai nukreipė savo pistoletus į pagrindinį displejų, kuriame mirgėjo informacija apie Velfo kosmouostą. Neįtikėtina, bet visiems keturiems vienu metu pasirodė, jog įprastu besieliu ryšio kanalu sklinda tas nevaldomas pasipiktinimas, su kuriuo kažkoks Pyro orbitoje sklendžiančio laivo keleivis šiuo metu spaudžia iškvietimo mygtuką. Matyt, patulinio katerio kariai jam jau paaiškino, jog šioje planetoje gali leistis tik specialiai paruošti laivai, bet iš toli atvykusiam svečiui to nepakako, ir jis atkakliai reikalavo kontakto su aukščiausiaja vadovybe.

Jam pasisekė, jog arčiausiai pulsto sėdėjo Jasonas dinAltas, pats santūriausias žmogus šioje kompanijoje.

Nepaprastai atkaklus laivo šeimininkas pristatė Riverdu Berviku ir pareiškė turįs neatidėliotiną reikalą, o kalbėti ketinąs tik su pirmaisiais Pyro asmenimis. Paskui jis įsakė nedel-

siant paskirti jam nusileidimo aikštelę, nes negi pats *Riverdas Bervikas* bendraus su kažkokiu pirmu pasitaikiusiu kosmouosto dispečeriu!

- Paklauskite, gerbiamasis¹, - švelniai pertraukė jį Jasonas. - Riverdas - ar tai toks keistas vardas, ar jūs tiesiog trokštate dar kartą pabrėžti savo personas svarbą?

Bervikas nieko nespėjo atsakyti, tik girdėjosi, kaip jis kone paspringo iš pasipiktinimo, o Jasonas kalbėjo toliau:

- Mes gerbiame visus Visatos žmones, bet ir patys reikalaujame tokios pat pagarbos. Žinoma, dabar aš dirbu kosmodispečerio darbu, bet mane vadina Jasonu dinAltu, jeigu šis vardas jums ką nors reiškia. Atminkit, Pyre gyvena labai mažai žmonių, ir aukščiausioji planetos valdžia retai sėdi savo kabinetuose. Beje, ne itin jaukiuose. Dažniausiai sprendžiame kasdienes problemas: saugumo, statybos, tiekimo. Tiek to. Dabar aš klausau, kokia gi jūsų problema, Riverdai Bervikai.

- Mane išties vadina Riverdu, - jau kur kas

---

¹ *Riverdas (revered)* - angliškai reiškia "gerbiamas".

ramiau prabilo nekviestas svečias. - Kada nors aš papasakosiu jums savo vardo istoriją, bet dabar, patikėkit, mums reikia susitikti ir pasikalbėti akis į akį, o ne eteryje. Norėdamas įrodyti šio neatidėliotino reikalo svarbą, aš į jūsų Tarpžvaigždinio banko sąskaitą iš anksto pervedžiau du milijonus kredų.

- O gūdžiausia nakties juoduma! Nuo to ir reikėjo pradėti! Minutėlę lukterkit.

Jasonas skubiai susisieko su banku, kuris patvirtino šio keisto svečio žodžius - šįryt Pyro sąskaita pasipildė dviem milijonais.

- Puiku, - reziuavo Jasonas. - Tučtuojau atsigabensime jus čionai, bet tik mūsų laivu. Jūs jau atleiskit, bet šiame pasaulyje negalima nepaisyti instrukcijų.

Riverdas neprieštaravo.

- Ar nepernelyg skubi, Jasonai, kviesdamas pas mus visiškai nepažįstamą žmogų?

Šito pasiteiravo Kerkas Pyras, vienas iš pačių vyriausių ir autoritetingiausių planetos gyventojų. Pyriečiai niekuomet neturėjo griežtai centralizuotos valdžios. Vienam dideliame miestui ir kelioms šachtininkų gyvenvietėms vadovavo žmonių grupelė, panašesnė į karo tarybą nei į vyriausybę. Bet kai Jasono pastan-

gomis Pyras tapo lygiateisiu Pasaulių Lygos nariu, Kerkui teko pasivadinti skambiu premjero vardu ir aukščiausiuose susirinkimuose vaidinti pirmąjį valstybės asmenį. Bet netgi aktyvus dalyvavimas tarptautinėje politikoje negalėjo atpratinti Kerko nuo nepasitikėjimo sveimtaučiais. Nors Jasonas dinAltas, amžiams tapęs geriausiu jo draugu, ne vienerius metus stengėsi jį perauklėti. Jasonas, buvęs azartinių žaidimų lošėjas, geriausias Galaktikos šuleris-ekstrasensas, atgimstančiame Pyre ėjo ekonomikos, finansų, teisėtvarkos, kultūros bei švietimo ministrų pareigas. Kad ir kaip ten būtų, bet būtent šitaip mėgdavo sakyti jis pats.

- Pagalvok, - tarė Kerkas, - ar ne geriau būtų mums patiems nusukti į orbitą ir pasišnekėti su tuo savimyla?

- Manau, kad ne, - nusišypsojo Jasonas. - Šią pamoką mes jau išmokom. Tiesa, tada niekas nepervedinėjo pinigų Pyro sąskaiton.

Kerkas prisiminė seną istoriją apie klastingą Jasono pagrobimą ir leido priimti svečią. Kad ir kaip ten būtų, bet savoį teritorijoj išties ramiau.

- Gerai, - tarsi nenorom pratarė Kerkas. - Tegul jį pasitinka Meta.

Meta buvo pirmoji pyrietė, pamilusi svetimšalį. Prieš daugelį metų ji išgelbėjo Jasonui gyvybę, sustabdžiusi negailestingą savo įniršusio tėvynainio ranką. Galiausiai paaiškėjo, kad ji išgelbėjo savo gimtąją planetą. Kaip ir bet kuri kita moteris, Meta labiau pasitikėjo širdies, o ne proto balsu, bet, kaip pyrietė, ji tik vargais negalais įveikė nuo kūdikystės įdiegtus karinio garbės kodekso įstatus, anot kurių Pyro bei pyriečių interesai vertinami kur kas aukščiau nei atskiro žmogaus, o juo labiau svetimšalio, gyvybė. Štai kodėl, nuolatos gelbėdama Jasoną nuo neišvengiamos žūties, ji toli gražu ne išsyk suvokė, kad šitaip elgiasi iš meilės. Ji tapo pirmąja Pyro moterimi, pažinusia didingą ir seną, bet daugelyje pasaulių visiškai pamirštą, jausmą.

Po penkių minučių iš aikštelės pakilo naujasis lengvas Mėtos kreiseris "Temučinas". Šiuo laivu galima buvo keliauti po visą Galaktiką, o įprastuose atmosferos sluoksniuose jis buvo laikomas pačiu ekonomiškiausiu savo klasės laivu, tad buvo reguliariai naudojamas kaip susisiekimo valtis.

Berviką mirtinai išgąsdino tai, ką jis išvydo Pyro paviršiuje. Nusileidusį laivą įnirtingai puolė galybė šlykščiausių skraidančių, šokuo-

jančių ir šliaužiančių padarų. Pastaruoju metu vietinė fauna šitaip įsiusdavo po tolimojo ryšio seansų ir radiopokalbių su orbitoje sklendžiančiais laivais. Kai pyriečiai pasistatė naują miestą, neapsaugotą nuo visos planetos neįveikiamu Perimetru ir todėl išdidžiai pavadintą Atviruoju, agresijos centru netikėtai tapo kosmouostas, pavadintas paskutiniojo Kerko sūnaus, žuvusio gelbstint Jasono gyvybę, garbei. O naujieji siaubingieji Pyro gyvūnai mutantai ūmai su didžiausia neapykanta ėmė reaguoti į galingus radiodažnių spinduliavimo šaltinius. Ką tai galėtų reikšti - šito dar nesuvokė nė patys geriausi specialistai, tiriantys čionykštes gyvybės formas. Bet atvykstančių ir išvykstančių laivų apsauga buvo gerokai sustiprinta. Dar daugiau, norėdami maksimaliai izoliuoti Atvirąjį nuo telepatinių neapykantos bangų, pyriečiai pastatė požeminę magistralę, jungiančią miestą ir kosmouostą. O planetos oro erdve naudodavosi tik ypatingais atvejais.

Meta išjungė planetinius variklius ir, užverdama hermetišką šliuzo skydą, pasiūlė Bervikui apsivilkti skafandrą, bet tučtuojau įspėjo, kad įveikti reikės vos kelis metrus. Bervikas išdidžiai atsisakė, bet jau po akimirkos to pasigailėjo. Kad jiedu iš laivo pasiektų visureigį,

o paskui iš visureigio -kosmouosto dispečerinę, Metai teko stoti į tokią kovą, jog Bervikui iš siaubo pasišiaušė plaukai ir sulinko keliai. O karingoji pyrietė tyčia nepasinaudojo teleskopiniais trapais: norėjo suteikti svečiui galimybę nors kelias minutes pakvėpuoti tikru Mirties Planetos oru, kad, kaip sakoma, gyvenimas neatrodytų vien rožėmis klotas.

Beje, regis, šiam labai gerbiamam Bervikui gyvenimas jau seniai nebeatrodė giedras, džiugus ar saldus. Jis nuolat būdavo rimtas, netgi paniuręs, o dabar dar ir išsigandęs bei pasipiktinęs. Keturiasdešimtmetis, aukštas, petingas, puikiai apsilkęs, jis išties atrodė labai reikšmingas. Tas žmogus aiškiai pratęs prie aukštos padėties visuomenėje, o padėtis, kaip žinia, įpareigoja. Bervikas nuostabiai greit įveikė rankų drebulį bei kojų silpnumą. Išsidrėbęs jam, kaip svečiui, pasiūlytame patogiausiam patalpos krėsele, jis išsitraukė iš kišenės cigarą, nurėžė jo galelį specialiu sagoje įmontuotu įtaisu, paskui prisidėgė nuo žiedo (veikiausiai su lazeriniu žiebtuvėliu viduje), ir po visą dispečerinę pasklido subtilus salsvas brangaus tabako kvapas.

Meta sugavo ilgesingą Jasono žvilgsnį, nukreiptą į cigarą. Įžymiojo lošėjo pirštai nervin-

gai subarbeno į stalą.

- Jus man rekomendavo pačioje senosios Kosminės Imperijos širdyje - Žemėje. Jei neklystu, būtent Pyriui priklauso stipriausias Galaktikoje kovinis laivas. Be to, būtent jūs garbinate kaip geriausi ir labiausiai patyrę kariai.

Jasonas pasijuto pamalonintas. Juk ir jis dabar buvo laikomas Mirties Planetos gyventoju. Ką gi, per ilgus bendrų kautynių metus jis išties tapo beveik tikru pyriečiu ir siela, ir netgi kūnu. Po savo trečiojo sugrįžimo čionai Jasonas dinAltas praktiškai nebejautė dvigubos traukos, raumenys sutvirtėjo pakankamai, ir tik reakcijos greičiu jis, be abejo, nusileido Pyro senbuviams.

- Aš - įgaliotasis Didžiosios Tarybos, veikiančios prie Žaliosios Šakos Konsorciumo, atstovas, - galiausiai prisistatė Riverdas Bervikas.

Žinoma, Jasonas buvo girdėjęs apie Žaliąją Šaką, bet pats Konsorciumas įsikūrė dar gana neseniai, ir sužinoti jo problemas buvo išties įdomu. Juk į šiuos kraštus likimas niekada neatbloškėdavo jokio drąsaus žvaigždžių klajūno.

Žalioji Šaka (kaip ją prieš tūkstančius metų pavadino Žemės astronomai) - tai žvaigždžių spiečius, plytintis Galaktikos nuošalėje ir išties

primenantis plonytę dvišaką vytelę, švytinčią tarpžvaigždinės erdvės tamsoje. Aplink Žaliosios Šakos šviesulius sukosi nemažai gyvenimui tinkamų planetų, ir kai kurios iš jų jau seniai buvo įsisavintos. Šiandien tie pasauliai tapo tvarkingais pramoniniais bei prekybiniais centrais, labai svarbiais taip toli įsikūrusiai civilizacijai. Jaunos, dar palyginti neseniai atrastos planetos elgėsi agresyviau ir kovojo tarpusavyje, bet ir jose netrukus turėjo įsiviešpatauti stabilumo bei klestėjimo periodas. Lokaliniai karai bei konfliktai kildavo vis rečiau ir rečiau. O svarbiausia, nė vienos Žaliosios Šakos planetos nepalietė niūrus Išsigimimo Epochos regresas. Jų technologinio išsivystymo lygis buvo beveik vienodas, ir tai galiausiai padėjo sukurti tokią organizaciją, kaip Konsorciumas.

Žalioji Šaka, nutolusi nuo visos likusios prieštaravimų draskomos žmonijos, virto turtingu kraštu, palaiminta vieta, kurią daugelis Galaktikos gyventojų laikė romantikų išgalvota legenda, kažkuo panašiu į Edeno sodus, o turtingi verslininkai, žinantys į ją kelią, vienu balsu tvirtino, jog šis regionas idealiai tinka pelningiems sandėriams ir svaiginantiems projektams.

Niekas tarsi nepranašavo nelaimės, kol kartą tarpžvaigždinių linijų pilotai, o paskui ir paties tolimiausio Žaliosios Šakos forposto - Juktiso planetos - gyventojai kai ką pastebėjo kosmose. Iš tarpgalaktinės erdvės link Konsorciumo pasaulių lėtai, bet užtikrintai slinko objektas, kurio iš pradžių nė nesiryžo vadinti dangaus kūnu - taip neryškiai jis matėsi pačių galinčiausių radarų bei teleskopų ekranuose. Šio tarpžvaigždinio klajūno spinduliavimas buvo pernelyg nepastovus, o kartais jis imdavo elgtis kaip visiškai juodas kūnas - tikrąja fizikine prasme. Tai yra, nespinduliavo visiškai nieko, ir, jei prietaisai būtų sugebėję mąstyti vaizdais, jie būtų pasakę, jog link Juktiso artėja kūnas, judesnis už pačią juodžiausią tarpžvaigždinę tuštumą.

Bet svarbiausia buvo netgi ne tai. Kosminis objektas spinduliavo baimę. Taip, tai buvo ne tiek fizinė, kiek psichologinė ataka. Juk "baimės spindulių" nefiksavo jokia, net pati tobuliausia, technika, netgi nustatyta standartine psi-transliatorių biobanga, tačiau žmonės, prisilytėję prie šios nelemtos paslapties, aiškiai juto tų paslaptinių spindulių poveikį.

Ir ne tik Juktiso stebėjimo punktuose, bet ir kituose Žaliosios Šakos pasaulyuose. Klestin-

Čioms planetoms iškilo akivaizdi grėsmė. Jų link nenumaldomai artėjo paslaptingas, pikta lemiantis kosmoso platybių klajūnas.

Prieš savaiteę neatpažinto objekto spinduliuavimas daugmaž nusistovėjo, ir Juktiso astronomams pavyko identifikuoti jį, kaip kažką panašaus į mažą planetą ar stambų asteroidą su neįtikėtinai galinga traukos jėga. Atmosferinio apvalkalo nebuvo, užtai visą paviršių dengė storas ledo sluoksnis, kuris kažin kodėl neleido atlikti spektrinės giluminių klodų analizės, galinčios bent šiek tiek paaiškinti tokios milžiniškos traukos paslaptį. Be jokios abejonės, šis asteroidas atskriejo iš kitos galaktikos. Svetimas pasaulis. Sušalęs pasaulis.

Kiek milijardų metų jis sugaišo, kol perlėkė neįsivaizduojamą erdvės bedugnę, skriedamas planetos palydovo greičiu? Kokios būtybės, kokios jėgos nurodė jam skrydžio kryptį? Kas slypėjo tame niūriame, keistame asteroide?

Visi šie klausimai neramino mokslininkus bei Žaliosios Šakos pasaulių valdytojus, bet labiausiai juos visus jaudino toji baimė - lipni, juoda, neįveikiama baimė, prasiskverbianti į kiekvieno žmogaus, bent kartelį išvydusio tamsaus disko kontūrus, sąmonę....